

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. rugsėjo 3 d.*

„Apeliacinis skundas – Europos žemės ūkio garantijų fondas (EŽŪGF) ir Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai (EŽŪFKP) – Europos Sąjungos nefinansuojamos išlaidos – Čekijos Respublikos patirtos išlaidos – Reglamentas (EB) Nr. 555/2008 – 19 ir 77 straipsniai – Vyno rinkos – Reglamentas (EB) Nr. 1122/2009 – 33 straipsnis – Parama kaimo plėtrai – Parama už plotą – Atsietoji tiesioginė pagalba – Kompleksinės paramos patikrinimai – Patikrinimai vietoje ir nuotoliniu būdu – Įrodinėjimo pareiga – Vienkartinės ir fiksuoto dydžio korekcijos – Abejotės dėl patikrinimų veiksmingumo – Rizikos analizė – Trūkumai“

Byloje C-742/18 P

dėl 2018 m. lapkričio 27 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Čekijos Respublika, atstovaujama M. Smolek, O. Serdula, J. Pavliš ir J. Vlácil,

apeliantė,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

Europos komisijai, atstovaujamai Z. Malůšková, K. Walkerová ir J. Aquilina,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

Švedijos Karalystei,

įstojusiai į bylą šaliai pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kuri sudaro kolegijos pirmininkas M. Vilaras, teisėjai S. Rodin (pranešėjas), D. Šváby, K. Jürimäe ir N. Piçarra,

generalinė advokatė J. Kokott,

posėdžio sekretorė C. Strömholm, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2020 m. sausio 29 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2020 m. kovo 12 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

* Proceso kalba: čekų.

Sprendimą

- 1 Savo apeliaciniu skundu Čekijos Respublika prašo panaikinti 2018 m. rugsėjo 13 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimo *Čekijos Respublika / Komisija* (T-627/16, nepaskelbtas Rink., EU:T:2018:538, toliau – skundžiamas sprendimas) rezoliucinės dalies 2 punktą; tuo sprendimu šis teismas atmetė jos ieškinį dėl 2016 m. birželio 20 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2016/1059 dėl valstybių narių patirtų tam tikrų išlaidų nefinansavimo Europos Sąjungos lėšomis iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) (OL L 173, 2016, p. 59, toliau – ginčijamas sprendimas) panaikinimo, kiek šis sprendimas susijęs su Čekijos Respublika.

Teisinis pagrindas

Reglamentas Nr. 1975/2006

- 2 2006 m. gruodžio 7 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1975/2006, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 kontrolės procedūrų įgyvendinimo ir kompleksinio paramos susiejimo įgyvendinimo taisykles, susijusias su paramos kaimo plėtrai priemonėmis (OL L 368, 2006, p. 74), iš dalies pakeisto 2009 m. birželio 9 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 484/2009 (OL L 145, 2009, p. 25) (toliau – Reglamentas Nr. 1975/2006), 26 straipsnio 1 ir 4 dalyse buvo numatyta:

„1. Administraciniai patikrinimai taikomi visoms paramos paraiškoms ir mokėjimų prašymams ir apima visus aspektus, kuriuos įmanoma ir tinkama patikrinti administracinėmis priemonėmis. Pagal procedūras reikia registruoti vykdomą kontrolės veiklą, patikrinimo rezultatus ir priemones, kurių imtasi neatitikties atveju.

<...>

4. Administraciniai patikrinimai apima bent vieną apsilankymą į operacijos, už kurią suteikta parama, vykdymo vietą arba į investicijų realizavimo vietą, siekiant patikrinti, ar realizuotos investicijos.

Tačiau valstybės narės gali nuspręsti neatlikti tokių vizitų, kai investicijos nedidelės ir (arba) kai jos mano, kad yra labai tikėtina, jog buvo laikytasi sąlygų paramai gauti, ar kad investicijos faktiškai buvo padarytos. Toks sprendimas ir jo pagrindimas įregistruojami.“

- 3 Šio reglamento 27 straipsnyje buvo nustatyta:

„1. Valstybės narės rengia patvirtintų operacijų patikrinimus vietoje, remdamosi atitinkamos imties atrankos principu. Kiek įmanoma, jie atliekami prieš projektui skirtą galutinį mokėjimą.

2. Tikrinama ne mažiau kaip 4 % kiekvienais kalendoriniais metais Komisijai deklaruotų reikalavimus atitinkančių viešųjų išlaidų ir ne mažiau kaip 5 % per visą programavimo laikotarpį Komisijai deklaruotų reikalavimus atitinkančių viešųjų išlaidų.

3. Atrenkant pagal 1 dalį tikrintinų patvirtintų operacijų tipinį pavyzdį visų pirma atsižvelgiama į:

- a) poreikį patikrinti atitinkamą operacijų rūšių ir dydžių įvairovę;
- b) bet kokius rizikos veiksnius, nustatytus atlikus nacionalinius arba Bendrijos patikrinimus;
- c) poreikį išlaikyti kryptį ir priemonių pusiausvyrą.

4. Patikrinimų vietoje rezultatai įvertinami siekiant nustatyti, ar bet kurios problemos, su kuriomis susiduriama, nėra sistemingo pobūdžio ir ar nekelia pavojaus kitoms panašioms operacijoms, paramos gavėjams ar kitoms įstaigoms. Atliekant vertinimą taip pat nustatomos tokios padėties priežastys, tolesnis reikalingas tyrimas ir būtini korekciniai ir prevenciniai veiksmai.“

4 Šio reglamento 28 straipsnis buvo suformuluotas taip:

„1. Atlikdamos patikrinimus vietoje valstybės narės siekia įsitikinti, ar:

- a) paramos gavėjo pateikti mokėjimo prašymai gali būti pagrįsti apskaitos ar kitais dokumentais, kuriuos turi remtiną veiklą atliekančios įstaigos ar įmonės;
- b) atitinkamame išlaidų kategorijų skaičiuje nurodytų išlaidų pobūdis ir datos atitinka Bendrijos nuostatas ir patvirtintas operacijos specifikacijas bei faktiškai atliktus darbus ar suteiktas paslaugas;
- c) operacijos naudojimas ar ketinimas naudoti atitinka paraiškoje Bendrijos paramai gauti nurodytus tikslus;
- d) viešai finansuotos operacijos buvo įgyvendintos laikantis Bendrijos taisyklių ir politikos, visų pirma viešųjų pirkimų taisyklių ir atitinkamų privalomų standartų, nustatytų nacionaliniuose teisės aktuose ar kaimo plėtros programoje.

2. Tikrinami vietoje visi paramos gavėjo įsipareigojimai ir prievolės, kuriuos galima patikrinti pas jį apsilankius.

3. Išskyrus išimtines aplinkybes, nacionalinių valdžios institucijų tinkamai įregistruoti ir pagrįsti patikrinimai vietoje apima apsilankymą operacijos vykdymo vietoje, o nematerialios operacijos atveju – apsilankymą pas operacijos vykdytoją.

4. Apskaičiuojant 27 straipsnio 2 dalyje nustatytą kontrolės normą atsižvelgiama tik į visus šio straipsnio reikalavimus atitinkančius patikrinimus.“

Reglamentas Nr. 479/2008

5 2008 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 479/2008 dėl bendro vyno rinkos organizavimo, iš dalies keičiančio reglamentus (EB) Nr. 1493/1999, (EB) Nr. 1782/2003, (EB) Nr. 1290/2005, (EB) Nr. 3/2008 ir panaikinančio reglamentus (EEB) Nr. 2392/86 bei (EB) Nr. 1493/1999 (OL L 148, 2008, p. 1), 15 straipsnyje numatyta:

„1. Parama gali būti teikiama investicijoms į perdirbimo įrengimų materialųjį ir nematerialųjį turtą, vyno gamybos infrastruktūrą ir vyno pardavimą, kurios gerina bendrus įmonės ekonominius rezultatus, ir yra susijusios su viena iš šių sričių:

- a) IV priede nurodytų produktų gamyba arba pardavimu;
- b) naujų produktų, procesų ir technologijų, susijusių su IV priede nurodytais produktais, kūrimu.

2. Didžiausios normos parama pagal 1 dalį skiriama tik mikroįmonėms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kaip apibrėžta 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB dėl mikroįmonių, mažų ir vidutinių įmonių apibrėžimo [(OL L 124, 2003, p. 36)]. Skiriant paramą Azorų, Maderos, Kanarų, mažosiose Egėjo jūros salose, kaip apibrėžta 2006 m. rugsėjo 18 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1405/2006, nustatančiame konkrečias žemės ūkio priemones mažosioms Egėjo jūros saloms [(OL L 265, 2006, p. 1)], ir Prancūzijos užjūrio departamentų teritorijose paramos

normos dydis nuo įmonių dydžio nepriklauso. Įmonėms, kurioms netaikoma Rekomendacijos 2003/361/EB priedo I antraštinės dalies 2 straipsnio 1 dalis, kuriose dirba mažiau kaip 750 darbuotojų arba kurių apyvarta yra mažesnė nei 200 mln. EUR, didžiausios normos parama mažinama per pusę.

Parama neskiriama sunkumų turinčioms įmonėms, kaip apibrėžta Bendrijos gairėse dėl valstybės pagalbos, skirtos sunkumų turinčių įmonių gelbėjimui ir restruktūrizavimui.

3. Reikalavimus atitinkančiose išlaidose neturi būti elementų, nurodytų [2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos] [r]eglamento (EB) Nr. 1698/2005 [dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL L 277, 2005, p. 1, klaidų ištaisymai OL L 4, 2007, p. 10 ir OL L 206, 2012, p. 23)] 71 straipsnio 3 dalies a–c punktuose.

4. Bendrijos įnašui taikomos šios didžiausios paramos normos, susijusios su reikalavimus atitinkančiomis išlaidomis investicijoms:

- a) 50 % regionuose, kurie pagal [2006 m. liepos 11 d. Tarybos] [r]eglamentą (EB) Nr. 1083/2006 [, nustatantį bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo bei panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1260/1999 (OL L 210, 2006, p. 25, klaidų ištaisymai OL L 239, 2006, p. 248, OL L 145, 2007, p. 38 ir OL L 301, 2008, p. 40)] priskiriami konvergencijos regionams;
- b) 40 % – ne konvergencijos regionuose;
- c) 75 % atokiausiuose regionuose pagal 2006 m. sausio 30 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 247/2006, nustatantį specialias žemės ūkio priemones atokiausiems Sąjungos regionams [(OL L 42, 2006, p. 1)];
- d) 65 % mažosiose Egėjo jūros salose, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 1405/2006.

5. 1 dalyje nurodytai paramai *mutatis mutandis* taikomas Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 72 straipsnis.“

Reglamentas Nr. 555/2008

- 6 2008 m. birželio 27 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 555/2008, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 479/2008 įgyvendinimo taisyklės, taikomos vyno sektoriaus paramos programoms, prekybai su trečiosiomis šalimis, gamybos potencialui ir kontrolei (OL L 170, 2008, p. 1, klaidų ištaisymai OL L 114, 2009, p. 23, OL L 139, 2010, p. 3 ir OL L 5, 2011, p. 28), iš dalies pakeisto 2009 m. rugpjūčio 3 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 702/2009 (OL L 202, 2009, p. 5) (toliau – Reglamentas Nr. 555/2008), 19 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Prieš išmokant paramos lėšas būtina įsitikinti, kad vienas veiksmas arba visi veiksmai, numatyti paramos paraiškoje, atsižvelgiant į valstybės narės pasirinktą priemonės valdymo būdą, buvo įgyvendinti ir kad atlikti jų patikrinimai vietoje.“

- 7 Šio reglamento 77 straipsnio 3 ir 5 dalyse nustatyta:

„3. Išskyrus atvejus, kai Reglamente (EB) Nr. 479/2008 arba šiame reglamente numatyta atlikti sistemingus patikrinimus vietoje, kompetentingos institucijos atlieka atitinkamos paramos gavėjų ir (arba) gamintojų procentinės dalies patikrinimus vietoje, remdamasi rizikos analize, atlikta pagal šio reglamento 79 straipsnį.

<...>

5. Reglamento (EB) Nr. 479/2008 15 straipsnyje numatytų priemonių atveju Reglamento (EB) Nr. 1975/2006 <...> 26, 27 ir 28 straipsniai taikomi *mutatis mutandis*.“

Reglamentas Nr. 1122/2009

- 8 2009 m. lapkričio 30 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1122/2009, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009 įgyvendinimo taisyklės, susijusios su kompleksiniu paramos susiejimu, moduliavimu ir integruota administravimo ir kontrolės sistema pagal tame reglamente numatytas ūkininkams skirtas tiesioginės paramos schemas, ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 įgyvendinimo taisyklės, susijusios su kompleksiniu paramos susiejimu pagal vyno sektoriui numatytą paramos schemą (OL L 316, 2009, p. 65, klaidų ištaisymai OL L 327, 2012, p. 58 ir OL L 246, 2013, p. 3), iš dalies pakeisto 2011 m. gruodžio 21 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 1368/2011 (OL L 341, 2011, p. 33) (toliau – Reglamentas Nr. 1122/2009), 37 ir 40 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(37) Turėtų būti nustatytas mažiausias pagal įvairias paramos schemas vietoje tikrintinų ūkininkų skaičius. Jei valstybės narės nusprendžia dalyvauti įvairiose paramos už gyvulius schemose, paramos pagal tas schemas besikreipiantiems ūkininkams jos turėtų taikyti integruotą valda pagrįstą požiūrį.

<...>

(40) Mažiausia vietoje tikrintina imtis turėtų būti sudaroma iš dalies remiantis rizikos analizės rezultatais, iš dalies atsitiktinai. Kompetentinga institucija turėtų nustatyti rizikos veiksnius, nes ji gali geriau nustatyti tinkamus rizikos veiksnius. Siekiant užtikrinti tinkamą ir veiksmingą rizikos analizę, rizikos analizės veiksmingumas turėtų būti įvertintas ir kasmet tikslinamas, atsižvelgiant į kiekvieno rizikos veiksnio tinkamumą, palyginant atsitiktinės ir rizika paremtos imties atrankos rezultatus ir atsižvelgiant į valstybių narių padėtį.“

- 9 Šio reglamento 26 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Šiame reglamente numatyti administraciniai patikrinimai ir patikrinimai vietoje atliekami taip, kad būtų užtikrinama veiksminga atitikimo reikalavimams, kuriuos atitikus skiriama pagalba, ir kompleksinio paramos susiejimo reikalavimų ir standartų atitikimo patikra.“

- 10 Minėto reglamento 30 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Kasmet vietoje iš viso turi būti patikrinta ne mažiau kaip 5 % visų ūkininkų, pateikusių paraiškas gauti paramą pagal bendrosios išmokos schemą ir vienkartinę išmoką už plotus schemą, taip pat išmokas už plotą taikant specialiąją paramą. Valstybės narės užtikrina, kad patikrinimai vietoje būtų taikomi ne mažiau kaip 3 % ūkininkų, teikiančių paraiškas gauti paramą pagal visas kitas [2009 m. sausio 19 d. Tarybos] [r]eglamento (EB) Nr. 73/2009 [nustatančio bendrąsias tiesioginės paramos schemų ūkininkams pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančio tam tikras paramos schemas ūkininkams, iš dalies keičiančio reglamentus (EB) Nr. 1290/2005, (EB) Nr. 247/2006, (EB) Nr. 378/2007 ir panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1782/2003 (OL L 30, 2009, p. 16, klaidų ištaisymai OL L 43, 2010, p. 7 ir OL L 130, 2013, p. 60)] III, IV ir V antraštinėse dalyse numatytas paramos už plotus schemas.“

11 To paties reglamento 31 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Šiame reglamente nurodytų patikrinimų vietoje kontrolines imtis atrenka kompetentinga institucija, remdamasi rizikos analizės rezultatais ir atsižvelgdama į pateiktų paramos paraiškų reprezentatyvumą.

Reprezentatyvumui užtikrinti valstybės narės atsitiktine tvarka atrenka ne mažiau kaip 20–25 % ūkininkų, kuriems taikomi 30 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyti patikrinimai vietoje.

Tačiau jeigu vietoje tikrintinų ūkininkų yra daugiau nei 30 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas mažiausias tikrintinų vietoje ūkininkų skaičius, atsitiktine tvarka atrinktų ūkininkų dalis papildomoje imtyje neturėtų viršyti 25 %.

2. Kasmet rizikos analizės parametų veiksmingumas įvertinamas ir atnaujinamas:

- a) nustatant kiekvieno rizikos veiksnio svarbą;
- b) palyginant rizikos analize pagrįstos ir atsitiktine tvarka atrinktos imties, nurodytos šio straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje, rezultatus;
- c) atsižvelgiant į valstybės narės padėtį.“

12 Reglamento Nr. 1122/2009 33 straipsnyje nurodyta:

„Patikrinimai vietoje taikomi visiems žemės ūkio paskirties sklypams, dėl kurių prašoma paramos pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 I priede išvardytas paramos schemas. Tačiau nustatant, kokiam plotui turi būti taikomas patikrinimas vietoje, imtis gali būti sumažinta bent iki 50 % žemės ūkio paskirties sklypų, dėl kurių buvo pateikta paraiška gauti paramą pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 III, IV ir V antraštinėse dalyse nustatytas schemas, jei ta imtimi bus garantuota patikima ir reprezentatyvi tiek tikrinamo ploto, tiek prašomos paramos kontrolė. Kai tikrinant imtį nustatoma nukrypimų, faktiškai tikrinamų žemės ūkio paskirties sklypų skaičius didinamas.

Valstybės narės gali, kai tai įmanoma, naudotis 35 straipsnyje nurodytu nuotoliniu stebėjimu ir Pasaulinės palydovinės navigacijos palydovinės sistemos technologijomis.“

13 Šio reglamento 57 straipsnio „Deklaruotų plotų apskaičiavimo pagrindas“ 3 dalyje numatyta:

„Neapribojant galimybės paramą sumažinti ar jos neskirti pagal šio reglamento 58 ir 60 straipsnius, kai teikiamos paraiškos gauti paramą pagal paramos už plotą schemas, jei bendrojoje paraiškoje deklaruotas plotas viršija tai pasėlių grupei nustatytą plotą, parama apskaičiuojama pagal tai pasėlių grupei nustatytą plotą.

Tačiau, nepažeidžiant Reglamento (EB) Nr. 73/2009 30 straipsnio nuostatų, jei nustatytas bendras plotas nuo bendro ploto, deklaruoto siekiant gauti išmoką pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 III, IV ir V antraštinėse dalyse nurodytas paramos schemas, skiriasi 0,1 ha arba mažiau, nustatytas plotas prilyginamas deklaruotam plotui. Atliekant šiuos skaičiavimus, atsižvelgiama tik į deklaruotus plotus, viršijančius tai pasėlių grupei nustatytą plotą.

Antra pastraipa netaikoma, jei minėtas skirtumas yra didesnis kaip 20 % bendro išmokas gauti deklaruoto ploto.“

- 14 Minėto reglamento 58 straipsnyje „Paramos sumažinimas arba jos neskylimas, kai deklaruojamas per didelis plotas“ nustatyta:

„Jei pasėlių grupės plotas, deklaruotas siekiant gauti paramą pagal bet kurią paramos už plotą schemą yra didesnis už plotą, nustatytą pagal 57 straipsnį, parama apskaičiuojama pagal nustatytą plotą, sumažintą dvigubu nustatytu skirtumu, jeigu tas skirtumas yra didesnis kaip 3 % arba du hektarai, bet ne didesnis kaip 20 % nustatyto ploto.

Jei skirtumas didesnis negu 20 % nustatyto ploto, parama už plotus atitinkamai pasėlių grupei neskiriama.

Jeigu skirtumas didesnis nei 50 %, ūkininkui dar kartą neskiriama parama, kurios dydis lygus sumai, atitinkančiai deklaruoto ploto ir pagal šio reglamento 57 straipsnyje nustatyto ploto skirtumą. Ta suma išieškoma pagal [2006 m. birželio 21 d.] Komisijos reglamento (EB) Nr. 885/2006 [, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1290/2005 nuostatų dėl mokėjimo agentūrų ir kitų įstaigų akreditavimo bei EŽŪGF ir EŽŪFKP sąskaitų patikrinimo ir patvirtinimo taikymo taisyklės (OL L 171, 2006, p. 90, klaidų ištaisymas OL L 291, 2007, p. 30),] 5b straipsnį. Jeigu pagalbos neužtenka visiškai kompensuoti pagal tą straipsnį išskaitant per trejus kalendorinius metus, einančius po tų kalendorinių metų, kuriais nustatytas neatitikimas, likutis panaikinamas.“

Ginčo aplinkybės ir ginčijamas sprendimas

- 15 Ginčo aplinkybės Bendrasis Teismas išdėstė skundžiamo sprendimo 1–4 punktuose ir šio proceso tikslais jos gali būti apibendrintos, kaip nurodyta toliau.
- 16 Per tris audito užduotis, vykusias 2012 m. rugsėjo 10–14 d., 2012 m. lapkričio 12–16 d. ir 2014 m. rugsėjo 8–12 d. (toliau – auditas), Komisija nagrinėjo Čekijos valdžios institucijų atliktų mokėjimų iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) lėšų atitiktį Europos Sąjungos teisės normoms, reglamentuojančioms kompleksinę paramą, investicijas vyno sektoriuje ir atsietąją tiesioginę pagalbą.
- 17 2016 m. birželio 20 d. ji priėmė ginčijamą sprendimą dėl valstybių narių patirtų tam tikrų išlaidų nefinansavimo Sąjungos lėšomis iš EŽŪGF ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP); kiek tai konkrečiai susiję su Čekijos Respublika, nuspręsta nefinansuoti šių išlaidų:
- 29 485 612,55 EUR išlaidų, susijusių su kompleksinės paramos reikalavimais už 2011–2014 finansinius metus,
  - 636 516,20 EUR išlaidų, susijusių su investicine pagalba vyno sektoriuje 2011–2014 finansiniais metais,
  - 462 517,83 EUR išlaidų, susijusių su atsietąja tiesiogine pagalba 2013–2015 finansiniais metais.

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

- 18 2016 m. rugpjūčio 31 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo Čekijos Respublikos ieškinį; juo prašoma panaikinti ginčijamą sprendimą ir nurodyti keturi ieškinio pagrindai: pirmieji trys ieškinio pagrindai grindžiami 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (OL L 347, 2013, p. 549, klaidų ištaisymai OL L 130, 2016, p. 9 ir OL L 327, 2017, p. 83), 52 straipsnio 1 dalies pažeidimu, o ketvirtasis ieškinio pagrindas – šio straipsnio 2 dalies pažeidimu.

- 19 Skundžiamu sprendimu Bendrasis Teismas atmetė visus nurodytus pagrindus, išskyrus ketvirtojo pagrindo trečią dalį. Taigi jis panaikino ginčijamą sprendimą tiek, kiek juo atsisakyta finansuoti iš EŽUGF Čekijos Respublikos atliktus 6 356 909,30 EUR dydžio mokėjimus, remiantis su 2011 finansiniais metais susijusiais kompleksinės paramos patikrinimais.

Šalių reikalavimai Teisingumo Teisme

- 20 Čekijos Respublika Teisingumo Teismo prašo:

- panaikinti skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 2 punktą ir atitinkamą jo dalį,
- panaikinti ginčijamą sprendimą, kiek juo atsisakoma finansuoti 462 517,83 EUR išlaidas, susijusias su vienkartinėmis išmokomis už plotus,
- panaikinti ginčijamą sprendimą, kiek juo atsisakoma finansuoti 636 516,20 EUR išlaidas, susijusias su investicijomis į vyno sektorių,
- priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

- 21 Komisija Teisingumo Teismo prašo:

- atmesti apeliacinį skundą ir
- priteisti iš apeliančios bylinėjimosi išlaidas.

Dėl prašymo atnaujinti žodinę proceso dalį

- 22 Po to, kai generalinė advokatė pateikė savo išvadą, 2020 m. kovo 30 d. Čekijos Respublika pateikė Teisingumo Teismo kanceliarijai prašymą atnaujinti žodinę proceso dalį pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 83 straipsnį.
- 23 Pagal šią nuostatą išklausęs generalinį advokatą Teisingumo Teismas gali bet kada nutarti atnaujinti žodinę proceso dalį – pirmiausia, jeigu mano, kad jam nepateikta pakankamai informacijos, arba jeigu baigus žodinę proceso dalį šalis pateikė naują faktą, kuris gali būti lemiamas Teisingumo Teismui priimant sprendimą, arba jeigu nagrinėjant bylą reikia remtis argumentu, dėl kurio šalys nepateikė nuomonės.
- 24 Grįsdama savo prašymą Čekijos Respublika tvirtina, kad generalinės advokatės išvada, kiek ji susijusi su apeliacinio skundo trečiuoju pagrindu, grindžiama akivaizdžiai klaidingomis faktinėmis aplinkybėmis, kurios prieštarauja vykstant procesui Teisingumo Teisme pateiktiems teiginiams ir įrodymams.
- 25 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal SESV 252 straipsnio antrą pastraipą generalinio advokato pareiga – viešame posėdyje visiškai nešališkai ir nepriklausomai teikti motyvuotą išvadą dėl bylų, kuriose pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statutą jis turi dalyvauti. Teisingumo Teismo nesaisto nei tokia išvada, nei ją pagrindžiantys generalinio advokato motyvai (2020 m. kovo 5 d. Sprendimo *Foundation for the Protection of the Traditional Cheese of Cyprus named Halloumi / EUIPO*, C-766/18 P, EU:C:2020:170, 35 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 26 Taip pat reikia priminti, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statute ir Procedūros reglamente nenumatyta galimybės atsakyti į generalinio advokato pateiktą išvadą. Taigi nesutikimas su generalinio advokato išvada savaime negali būti motyvas, pateisinantis žodinės proceso dalies atnaujinimą (2020 m. kovo 5 d. Sprendimo *Foundation for the Protection of the Traditional Cheese of Cyprus named Halloumi / EUIPO*, C-766/18 P, EU:C:2020:170, 36 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 27 Nagrinėjamu atveju iš prašymo atnaujinti žodinę proceso dalį matyti, kad šiuo prašymu Čekijos Respublika iš tikrųjų siekia atsakyti į generalinės advokatės pateiktą faktinių ir teisinių aplinkybių, kuriomis grindžiamas apeliacinio skundo trečiasis pagrindas, aiškinimą. Kaip matyti iš šio sprendimo pirmesniame punkte nurodytos jurisprudencijos, tai nėra motyvas, pateisinantis žodinės proceso dalies atnaujinimą. Be to, reikia pažymėti, kad šios aplinkybės buvo išsamiai aptartos apeliaciniame procese, visų pirma per rašytinę proceso dalį.
- 28 Taigi Teisingumo Teismas, išklaęs generalinę advokatę, mano, kad turi visą būtiną informaciją sprendimui dėl apeliacinio skundo priimti.
- 29 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, nereikia atnaujinti žodinės proceso dalies.

Dėl apeliacinio skundo

- 30 Grįsdama apeliacinį skundą Čekijos Respublika nurodo keturis apeliacinio skundo pagrindus. Pirmasis, antrasis ir ketvirtasis pagrindai grindžiami teisės klaidomis, atitinkamai susijusiomis su įrodinėjimo pareiga, Reglamento Nr. 1122/2009 33 straipsniu ir Reglamento Nr. 555/2008 19 bei 77 straipsniais. Trečiasis pagrindas grindžiamas teisės klaida ir faktinių aplinkybių bei ginčo dalyko iškraipymu, susijusiais su Bendrojo Teismo išvada dėl momento, kai Čekijos valdžios institucijos įgyvendino nacionalinę pagalbos programą.

Dėl pirmojo pagrindo

Šalių argumentai

- 31 Pirmajame pagrinde Čekijos Respublika tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, taikydamas suformuotą jurisprudenciją, susijusią su įrodinėjimo pareiga EŽŪGF srityje. Pirma, ji teigia, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 22 punkte padarė teisės klaidą, nes nusprendė, kad atliekant patikrinimus vietoje nuotoliniu būdu ir įprastus patikrinimus vietoje nustatomas pažeidimų lygis turi būti „iš esmės panašus“.
- 32 Iš esmės Čekijos Respublika teigia, kad lyginti klaidų, aptiktų atliekant patikrinimus šiais dviem metodais, lygius nėra prasmės, nes šie metodai objektyviai skiriasi, kiek tai susiję su kontrolinių mėginių atrinkimu.
- 33 Konkrečiai kalbant, Čekijos Respublika tvirtina, kad rizikos analizė nuotoliniams patikrinimams atlikti negali rodyti panašaus pažeidimų lygio kaip rizikos analizė įprastiems patikrinimams vietoje atlikti, nes rizikos analizei nuotoliniams patikrinimams atlikti naudojami duomenys yra objektyviai mažiau tikslūs.
- 34 Pirma, taip yra todėl, kad rizikos analizė, kuria remiamasi atliekant nuotolinius patikrinimus, atliekama anksčiau dėl reikalavimų, numatytų Komisijos nustatytų 2013 m. bendrųjų techninių specifikacijų 36 puslapyje, ir grindžiama ne tokiais aktualiais duomenimis kaip analizė, kuria remiamasi atliekant tradicinius patikrinimus vietoje.

- 35 Antra, atliekant rizikos analizę, kuria remiamasi atliekant nuotolinius patikrinimus vietoje, atrenkami 30 km iš 20 km dydžio kontrolinės teritorijos, kuriose tikrinami visi žemės ūkio paskirties sklypai, neatsižvelgiant į šioje zonoje esančių ūkininkų rizikos profilį, o atliekant tradiciniams patikrinimams vietoje skirtą rizikos analizę atsižvelgiama būtent į „riziką keliančius“ ūkininkus. Iš to matyti, kad nuotoliniam patikrinimui skirta rizikos analizė grindžiama mažiau duomenų nei įprastiems patikrinimams vietoje skirta analizė.
- 36 Trečia, galiausiai, kadangi teritorijos, kuriose yra mažiau nei 25 % žemės ūkio paskirties ploto, pagal Komisijos nustatytus reikalavimus negali būti tikrinamos nuotoliniu būdu, kai kurie didelę riziką keliantys ūkininkai negali būti taip tikrinami, taigi jiems gali būti taikomas tik įprastas patikrinimas vietoje.
- 37 Taigi, atsižvelgiant į objektyvius šių dviejų metodų skirtumus, mažesnis pažeidimų lygis atliekant nuotoliniams patikrinimams skirtą rizikos analizę savaime negali sukelti rimtų ir pagrįstų abejonių dėl tinkamo valstybės narės kontrolės sistemos veikimo.
- 38 Vadinasi, tai, kad objektyviai negalima palyginti rizikos analizės tikslinių duomenų, taip pat kliudo nustatyti didžiausią leidžiamą skirtumą tarp šiais dviem metodais nustatytų pažeidimų lygio.
- 39 Čekijos Respublika taip pat pabrėžia, kad, nors Reglamento Nr. 1122/2009 33 straipsnio antroje pastraipoje ir 35 straipsnyje valstybėms narėms suteikiama teisė tikrinti žemės ūkio paskirties sklypus taikant du patikrinimo metodus ir nė vienam iš šių metodų neteikiama pirmenybė bei nenustatoma papildomų jų naudojimo sąlygų, vis dėlto veiksminga kontrolės sistema pasižymi tuo, kad šie du patikrinimo metodai naudojami taip, kad vienas kitą papildytų. Jei būtų reikalaujama, kad taikant šiuos du objektyviai skirtingus metodus būtų gauti panašūs rezultatai, praktiškai dėl to valstybė narė turėtų arba sumažinti įprastiems patikrinimams vietoje atlikti skirtos rizikos analizės duomenų kiekį, arba atsisakyti nuotolinių patikrinimų, o tokiu atveju šio reglamento nuostatos, pagal kurias leidžiama taikyti šį patikrinimo metodą, taptų neveiksmingos.
- 40 Čekijos Respublika taip pat tvirtina, kad Bendrasis Teismas nekomentavo Komisijos argumento, jog nuotoliniam patikrinimui atsitiktine tvarka atrinkta imtis, atskleidžianti didesnę pažeidimų lygį nei imtis, nuotoliniam patikrinimui atrinkta remiantis rizikos analize, kelia rimtų ir pagrįstų abejonių.
- 41 Antra, Čekijos Respublika tvirtina, kad skundžiamo sprendimo 23 ir 24 punktuose Bendrasis Teismas padarė tą pačią klaidą, kai konstatavo, kad Čekijos Respublika nepateikė konkrečių įrodymų, galinčių patvirtinti, jog skirtingas nustatytų pažeidimų lygis atsirado dėl atitinkamų metodų pobūdžio ar tikrintų ūkio subjektų rizikos profilio, o ne dėl trūkumų, susijusių su nacionalinių valdžios institucijų pasirinkimais.
- 42 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darant prielaidą, kad Komisijos teiginiai kelia rimtų ir pagrįstų abejonių, norint jas išsklaidyti būtų nenaudinga aiškinti, kodėl skiriasi konstatuotų pažeidimų lygis. Siekiant išsklaidyti šias abejones, valstybei narei pakanka įrodyti, kad kontrolės sistema veiksminga ir kad abu patikrinimo metodai naudojami tinkamai. Šiuo klausimu Čekijos Respublika pabrėžia, kad per auditą ir procesą Bendrajame Teisme ji pateikė konkrečių įrodymų, aiškiai patvirtinančių, kad rizikos analizė atitiko Reglamento Nr. 1122/2009 reikalavimus, o Komisija to niekada neneigė.
- 43 Atsikirsdama Komisija tvirtina, kad, pirma, skundžiamo sprendimo 22 punkte pateiktas Bendrojo Teismo vertinimas, jog pagrįsta tikėtis, kad, atlikus tradicinius patikrinimus vietoje ir nuotolinius patikrinimus, nustatomas pažeidimų lygis yra „iš esmės panašus“, yra materialiai teisingas.
- 44 Ji iš esmės tvirtina, kad Čekijos Respublikos argumentai, kuriais ši valstybė grindžia pažeidimų lygio, nustatyto taikant skirtingus patikrinimų vietoje metodus, neatitikimus, prieštarauja Reglamento Nr. 1122/2009 26 straipsniui, 31 straipsnio 2 daliai ir 33 straipsniui.

- 45 Pirma, šio reglamento 26 straipsnyje reikalaujama: kad ir koks būtų naudojamas metodas, patikrinimai vietoje turi užtikrinti veiksmingą atitikties paramos skyrimo reikalavimams patikrą.
- 46 Antra, iš tarpusavyje siejamų Reglamento Nr. 1122/2009 26 straipsnio, 31 straipsnio 2 dalies ir 33 straipsnio matyti, kad dėl šių metodų naudojimo neturi atsirasti skirtingas požiūris į ūkininkus. Anot Komisijos, toks skirtingas požiūris būtų neišvengiamas, jei tikimybė rasti klaidų būtų didesnė tais atvejais, kai ūkininkai buvo tikrinami taikant nuotolinį stebėjimą, negu tuomet, kai jie buvo tikrinami atliekant tradicinius patikrinimus vietoje. Siekiant sumažinti šią skirtingo vertinimo riziką, klaidų, nustatytų taikant skirtingus patikrinimų vietoje metodus, lygio palyginimas yra aiškiai tinkamas veiksmingumo rodiklis ir leidžia nustatyti kontrolės sistemos trūkumus.
- 47 Vis dėlto žinodama kiekvieno patikrinimo vietoje metodo ypatumus Komisija tvirtina, kad tuo atveju, kai taikant vieną metodą nustatoma daugiau pažeidimų, nei taikant kitą, ir taip yra kelerius metus, valstybė narė turi paaiškinti šių neatitikimų priežastis, nes priešingu atveju šie skirtumai būtų tam tikro metodo mažesnio veiksmingumo ar netinkamo kontrolinės imties pasirinkimo rodiklis, ypač kai valstybė narė maždaug 50 % patikrinimų vietoje atliko nuotoliniu būdu. Šios institucijos teigimu, panašaus pažeidimų lygio nustatymas yra šių patikrinimų veiksmingumo įrodymas, kuris pats savaime negali būti laikomas tikslu. Nagrinėjamu atveju Komisija laikosi nuomonės, kad konstatuotas skirtumas rodo kontrolės sistemos trūkumus, galinčius kelti rimtų ir pagrįstų abejonių.
- 48 Antra, Komisija pabrėžia, kad Čekijos Respublikos pateikti paaiškinimai, pagrįsti naudojamų patikrinimų metodų savybėmis, yra pernelyg bendro pobūdžio, kad išsklaidytų rimtas ir pagrįstas Komisijos abejones. Čekijos Respublika nepateikė konkrečių faktinių aplinkybių, įrodančių, kad pasirinktas patikrinimų metodas buvo veiksmingas. Konkrečiau kalbant, ji nenurodė konkrečių priežasčių, dėl kurių imties pasirinkimas arba nuotolinio stebėjimo metodas lėmė didelį pažeidimų lygio neatitikimą per kelerius metus, ir nepaaiškino, kaip pakeitė rizikos analizę ir imčių atranką, kad ištaisytų šią padėtį.
- 49 Galiausiai Komisija primena, kad žinodama apie sunkumus, kilusius dėl pažeidimų lygio skirtumų, Čekijos Respublika 2013 m. įsigijo naują analizės programinę įrangą, o tai turėjo teigiamos įtakos 2014 m. paraiškoms.
- 50 Dublike Čekijos Respublika pabrėžia, kad, pirma, Reglamento Nr. 1122/2009 26 straipsnyje reikalaujama, kad visa kontrolės sistema būtų veiksminga, o ne to, kad atliekant skirtingų rūšių patikrinimus būtų nustatytas vienodas ar panašus klaidų lygis.
- 51 Antra, ji tvirtina, kad per auditą pateikė Komisijai paaiškinimų dėl didesnės pareiškėjų keliamos rizikos, kai imtis atrenkama atsitiktine tvarka, ir taip pat pateikė dokumentus, kuriuose išdėstyta išsamesnė analizė.
- 52 Trečia, darant prielaidą, kad Teisingumo Teismas mano, jog pažeidimų lygių, nustatytų taikant du patikrinimų būdus, palyginimas gali kelti rimtų ir pagrįstų abejonių dėl kontrolės sistemos veiksmingumo, iš valstybės narės negalima reikalauti, kad ji paaiškintų priežastis, dėl kurių atsirado šių lygių skirtumų. Čekijos Respublikos teigimu, iš šios valstybės narės galima reikalauti tik pateikti įrodymų, susijusių, be kita ko, su tuo, kaip atrenkami ūkininkai patikrinimui, ir su tuo, kaip atliekama rizikos analizė, kuria remiamasi atliekant patikrinimus pagal minėtus du metodus, įskaitant metinį rizikos analizės vertinimą ir atnaujinimą, kaip nurodyta Reglamento Nr. 1122/2009 31 straipsnio 2 dalies b punkte. Būtent tokių įrodymų Čekijos Respublika pateikė Komisijai per auditą. Ji pateikė išsamų rizikos analizės, skirtos abiem patikrinimų metodams, aprašymą, įskaitant naudotus rizikos veiksnius ir jų reikšmingumą, taip pat metinį šios analizės veiksmingumo įvertinimą ir atnaujinimą, kuriuose atsižvelgiama į padarytas išvadas.

- 53 Galiausiai, ketvirta, ji neigia, kad programinės įrangos įsigijimas 2013 m. gali pagrįsti teiginį, jog rizikos analizė nepakankama. Laipsniškas rizikos analizės tobulinimas įsigijus programinę įrangą negali būti laikomas *status quo* trūkumų pripažinimu. Šiuo klausimu ji primena, kad rizikos analizė, skirta nuotoliniams patikrinimams, yra objektyviai ribota, o tai paaiškina, kodėl ji niekada negali būti tokia pat veiksminga kaip tradiciniams patikrinimams vietoje skirta rizikos analizė, priešingu atveju būtų paveiktas visos kontrolės sistemos veiksmingumas.
- 54 Triplike Komisija dar kartą pažymi, kad imtyse nustatytų klaidų lygių palyginimas yra tinkamas pasirinktų patikrinimo metodų veiksmingumo rodiklis. Reprezentatyviomis imtimis grindžiamas metodas remiasi Reglamento Nr. 1122/2009 31 straipsniu, kuriame nurodyta, kad rizikos analizės veiksmingumas vertinamas lyginant rizikos analize pagrįstos ir atsitiktine tvarka atrinktos imties rezultatus. Šios institucijos teigimu, tai yra vienintelis būdas užtikrinti, kad nuotoliniai patikrinimai būtų tokie pat veiksmingi kaip ir tradiciniai patikrinimai vietoje.
- 55 Šioje nuostatoje nepatikslinkta, ar lyginant šiuos du rezultatus reikia skirti pagal tai, ar jie buvo gauti atliekant tradicinį patikrinimą vietoje, ar nuotolinį stebėjimą, todėl manytina, kad ši patikrinimų tvarka turi užtikrinti lygiavertį veiksmingumą.
- 56 Be to, Komisija pabrėžia, kad skundžiamo sprendimo 24 punkte Bendrasis Teismas teisingai konstatavo, jog Čekijos Respublikos pateiktų įrodymų nepakanka pažeidimų lygių skirtumui pateisinti ir abejonėms dėl nuotolinių patikrinimų veiksmingumo išsklaidyti. Komisija taip pat teigia, kad dėl pastangų pašalinti jos nurodytas spragas pagerėję rezultatai rodo, jog Čekijos Respublika galėjo tai padaryti.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 57 Pateikdama apeliacinio skundo pirmąjį pagrindą Čekijos Respublika tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, skundžiamo sprendimo 22 punkte konstatavęs, jog atliekant patikrinimus vietoje nuotoliniu būdu ir tradicinius patikrinimus vietoje nustatomas pažeidimų lygis turi būti „iš esmės panašus“ ir jog pagrįsta tikėtis, kad nacionaliniu lygmeniu nebus tokių konstatuotų pažeidimų lygio skirtumų kaip nagrinėjamu atveju, kai atlikus tradicinius patikrinimus vietoje konstatuotų pažeidimų lygis tris keturis kartus skiriasi nuo atlikus nuotolinius patikrinimus konstatuotų pažeidimų lygio. Čekijos Respublikos teigimu, priešingai, nei mano Bendrasis Teismas, vien šių pažeidimų lygių skirtumo konstatavimas negali sukelti rimtų ir pagrįstų abejonų dėl jos kontrolės sistemos veiksmingumo.
- 58 Čekijos Respublika taip pat tvirtina, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 23 ir 24 punktuose padarė teisės klaidą, kai nagrinėjo, ar ši valstybė narė išsklaidė Komisijos abejones, nes, nustačius tokius neatitikimus, valstybė narė turi pateikti detalią informaciją, pateisinančią šiuos skirtumus, šiuo tikslu nurodydama kelis veiksnius, kuriais ši valstybė narė galėjo remtis, ir kai konstatavo, kad Čekijos Respublika nepateikė konkrečių įrodymų, galinčių patvirtinti, jog pastebėti neatitikimai atsirado dėl šių veiksmų, o ne dėl trūkumų, susijusių su nacionalinių institucijų pasirinkimu atlikti patikrinimus nuotoliniu būdu.
- 59 Primintina, kad pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją, siekdama įrodyti bendro žemės ūkio rinkų organizavimo taisyklių pažeidimą, Komisija turi ne išsamiai įrodyti, kad nacionalinių valdžios institucijų atlikti patikrinimai buvo nepakankami ar kad jų pateikti skaičiai neteisingi, bet pateikti įrodymų, kad ji turi rimtų ir pagrįstų abejonų dėl nacionalinių valdžios institucijų atliktų patikrinimų ar jų pateiktų neteisingų skaičių. Valstybė narė turi pateikti kuo detalesnę ir išsamesnę informaciją, patvirtinančią, kad jos atlikti patikrinimai ar gauti skaičiai yra realūs, ir, jei reikia, kad Komisijos teiginiai neteisingi (2014 m. lapkričio 6 d. Sprendimo *Nyderlandai / Komisija*, C-610/13 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2014:2349, 58 punktas).

- 60 Pažymėtina, kad pagal Reglamento Nr. 1122/2009 33 straipsnį valstybės narės gali, kai tai įmanoma, naudotis šio reglamento 35 straipsnyje nurodytu nuotoliniu stebėjimu ir Pasaulinės palydovinės navigacijos sistemos technologijomis.
- 61 Vis dėlto patikrinimai vietoje, kurie gali būti tradiciniai arba atliekami nuotoliniu būdu, pagal minėto reglamento 26 straipsnį turi būti atliekami taip, kad būtų užtikrinta veiksminga atitikties paramos skyrimo reikalavimams ir kompleksinio paramos susiejimo reikalavimams bei standartams patikra.
- 62 Vadinas, valstybės narės turi teisę pasirinkti, ar atlikti tradicinius patikrinimus vietoje, ar nuotolinius patikrinimus vietoje, ar prireikus derinti abu patikrinimų metodus, kol jų pasirinkimas užtikrina veiksmingą patikrą.
- 63 Be to, Reglamento Nr. 1122/2009 30 straipsnio 1 dalyje numatyta minimali visų ūkininkų, kurie kasmet turi būti patikrinami vietoje, procentinė dalis.
- 64 Šiuo tikslu šio reglamento 31 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad patikrinimų vietoje kontrolinės imtys atrenkamos remiantis rizikos analizės rezultatais ir atsižvelgiant į pateiktų paramos paraiškų reprezentatyvumą. Reprezentatyvumui užtikrinti valstybės narės atsitiktine tvarka atrenka ne mažiau kaip 20–25 % ūkininkų, kuriems taikomi šio reglamento 30 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyti patikrinimai vietoje.
- 65 Pažymėtina, jog tam, kad rizikos analizė būtų tinkama ir veiksminga, to paties reglamento 31 straipsnio 2 dalyje numatyta, jog kasmet rizikos analizės parametų veiksmingumas įvertinamas ir atnaujinamas, pirma, atsižvelgiant į kiekvieno rizikos veiksnio tinkamumą, antra, palyginant rizikos analize pagrįstos ir atsitiktine tvarka atrinktos imties rezultatus ir, trečia, atsižvelgiant į konkrečią atitinkamos valstybės narės padėtį.
- 66 Taigi reikia išnagrinėti, ar tai, kad atlikus nuotolinius patikrinimus vietoje ir tradicinius patikrinimus vietoje užfiksuotų pažeidimų lygis nėra panašus, savaime gali kelti rimtų ir pagrįstų abejonų dėl atitinkamos rizikos analizės, kuria grindžiami šie patikrinimai, netinkamumo.
- 67 Pirma, iš šio sprendimo 50–55 punktų matyti, kad nė viename šiuose punktuose nurodytame Reglamento Nr. 1122/2009 straipsnyje valstybių narių nereikalaujama, jog atliekant tradicinius patikrinimus vietoje ir nuotolinius patikrinimus vietoje būtų nustatytas iš esmės panašus pažeidimų lygis.
- 68 Antra, pažymėtina, kad, kaip teigia Čekijos Respublika (o Komisija tam neprieštarauja), rizikos analizė, kuria grindžiamas nuotolinis patikrinimas, turi būti atlikta prieš atitinkamai valstybei narei nusprendžiant taikyti šį patikrinimų metodą, o tradicinių patikrinimų vietoje atveju taip nėra.
- 69 Taigi nuotoliniu būdu atliekami patikrinimai vietoje dėl šios rūšies patikrinimams vietoje būdingų savybių remiasi rizikos analize, grindžiama ne tokiais aktualiais duomenimis kaip tie, kuriais grindžiama tradicinių patikrinimų vietoje rizikos analizė.
- 70 Iš to matyti, kad dėl šios savybės taikant nuotolinio patikrinimo metodą iš principo gali būti konstatuotas pažeidimų lygis, kuris skiriasi nuo konstatuotojo atlikus tradicinius patikrinimus vietoje.
- 71 Trečia, remiantis Čekijos Respublikos teiginiais, kurių Komisija neginčijo, nuotolinis stebėjimas gali būti atliekamas tik 30 km iš 20 km dydžio teritorijoje, tikrinamoje zonoje turi būti ne mažiau kaip 25 % žemės ūkio paskirties žemės ir patikrinimas turi būti susijęs su visais šioje zonoje esančiais ūkininkais.

- 72 Taigi tam, kad atlikus nuotolinius patikrinimus vietoje būtų aptinkamas toks pat pažeidimų lygis kaip ir atlikus tradicinius patikrinimus vietoje, jie ne tik turėtų būti atliekami 30 km iš 20 km dydžio zonose, kuriose yra ne mažiau kaip 25 % žemės ūkio paskirties žemės, bet ir turėtų būti tikrinami tik tie ūkininkai, kurie patenka į imtį, atrinktą remiantis rizikos analize, skirta tradiciniams patikrinimams vietoje.
- 73 Remiantis visu tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad vien pažeidimų, nustatytų atlikus tradicinius patikrinimus vietoje ir nustatytų atlikus nuotolinius patikrinimus vietoje, lygių skirtumas savaime negalėjo sukelti Komisijai rimtų ir pagrįstų abejonų dėl nuotolinių patikrinimų vietoje veiksmingumo.
- 74 Kadangi Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, apeliacinio skundo pirmąjį pagrindą reikia pripažinti pagrįstu.

Dėl antrojo pagrindo

Šalių argumentai

- 75 Pateikdama apeliacinio skundo antrąjį pagrindą Čekijos Respublika iš esmės tvirtina, kad skundžiamo sprendimo 38 ir 40 punktuose Bendrasis Teismas klaidingai aiškino Reglamento Nr. 1122/2009 33, 57 ir 58 straipsnius, kai nusprendė, kad tuo atveju, kai konstatuojama, kad deklaruotas per didelis plotas ir skirtumas yra nuo 0,1 iki 2 ha arba 3 % nustatyto ploto, kompetentinga nacionalinė institucija turi išplėsti kontrolinę imtį tiek, kad nebebūtų konstatuota tokio skirtumo.
- 76 Konkrečiau kalbant, ši valstybė narė tvirtina, kad, pirma, Reglamento Nr. 1122/2009 57 ir 58 straipsniai neturi reikšmės išplečiant kontrolinę imtį, nes šiuose straipsniuose numatytos 0,1 ha, 2 ha ar 3 % nustatyto ploto ribos yra susijusios su atlikus patikrinimą gautų galutinių rezultatų padariniais.
- 77 Antra, nei Reglamento Nr. 1122/2009 33 straipsnyje, nei Komisijos instrukcijose dėl metodologijos nenustatyta užfiksuotų nukrypimų ribinių verčių, kurias viršijus būtų pateisinamas automatinis kontrolinės imties išplėtimas. Be to, šiame straipsnyje ir instrukcijose konkrečiai nenurodyta, kiek reikėtų išplėsti kontrolinę imtį.
- 78 Čekijos Respublika siūlo remtis minėto straipsnio tikslu, pagal kurį kontrolinę imtį būtina išplėsti tik siekiant užtikrinti veiksmingą kontrolę ir reprezentatyvų imties dydį. Taigi tokios imties išplėtimas būtų būtinas tik tuo atveju, jei rezultatų pobūdis ir žinojimas apie kitus atitinkamo ūkininko žemės sklypus, kurie nebuvo patikrinti, leistų manyti, kad klaidos gali būti susijusios su kitais sklypais. Tokį aiškinimą patvirtina šio reglamento 33 straipsnio pirmoje pastraipoje daugiskaita vartojama sąvoka „nukrypimai“; ji turi būti suprantama taip, kad reikalaujama tam tikro sunkumo pažeidimų, o ne pavienių ir nereikšmingų atvejų.
- 79 Trečia, imties išplėtimo siekiant užtikrinti veiksmingą kontrolę ir reprezentatyvų šių imčių dydį klausimą praktiškai reikėtų nagrinėti vertinant visas konkrečios situacijos aplinkybes. Kaip nurodė Teisingumo Teismas 2018 m. balandžio 17 d. Sprendime *B ir Vomero* (C-316/16 ir C-424/16, EU:C:2018:256, 70 punktas), kiekvienu konkrečiu atveju atliekamas vertinimas yra vienas iš pagrindinių požiūrių, kurių laikomasi Sąjungos teisėje.
- 80 Ketvirta, Čekijos valdžios institucijų požiūris nesukėlė jokios rizikos Sąjungos fondams, nes kontrolinė imtis neišplečiama tik tuo atveju, kai kompetentingos valdžios institucijos yra pakankamai užtikrintos, kad atitinkamo ūkininko deklaruotuose žemės ūkio paskirties plotuose pagal Reglamento Nr. 1122/2009 57 ir 58 straipsnius klaidų nebeįmatoma.

- 81 Galiausiai, penkta, pagal Bendrojo Teismo reikalaujamą procedūrą reikėjo išplėsti kontrolinę imtį, tačiau tai neturėjo jokios pridėtinės vertės.
- 82 Komisija teigia, kad, nors pritaria skundžiamo sprendimo 42 punkte padarytai Bendrojo Teismo išvadai, ji nesutinka su tam tikrais to sprendimo motyvais, be kita ko, išdėstytais jo 37, 38 ir 41 punktuose, ir prašo Teisingumo Teismo palikti galioti skundžiamą sprendimą ir atmesti apeliacinio skundo antrąjį pagrindą, tačiau pakeisti to sprendimo motyvus.
- 83 Pirma, Komisija sutinka, kad, kiek tai susiję su skundžiamo sprendimo 37 ir 38 punktais, Reglamento Nr. 1122/2009 57 ir 58 straipsniuose išdėstytos pasekmės, kylančios konstatavus klaidas, padarytas deklaruojant žemės ūkio paskirties plotus, už kuriuos gali būti skiriama parama, tačiau šie straipsniai neturi tiesioginio ryšio su kontrolinės imties išplėtimu.
- 84 Antra, ji pabrėžia, kad Reglamento Nr. 1122/2009 33 straipsnyje nenurodyta jokios ribos, žemiau kurios nereikalaujama padidinti imties. 2016 m. sausio 28 d. Sprendimo *Slovėnija / Komisija* (T-667/14, EU:T:2016:34) 39 ir 40 punktuose Bendrasis Teismas nepritarė Slovėnijos valdžios institucijų pateiktam aiškinimui, kad tuo atveju, kai procentinė klaidos dalis yra mažesnė nei 3 %, imtis automatiškai nedidinama, tačiau inspektorius turi nuspręsti, ar reikia tikrinti visą valdą.
- 85 Komisija teigia, kad tokiam sprendimui reikia pritarti, nes Reglamento Nr. 1122/2009 33 straipsnyje nėra nieko, kas patvirtintų Čekijos Respublikos argumentus. Konkrečiau kalbant, šioje nuostatoje nenustatyta jokios ribos, kurią viršijus imties išplėtimas būtų privalomas ir žemiau kurios jis priklausytų kontrolės institucijos diskrecijai.
- 86 Be to, ji tvirtina, kad pagal Reglamento Nr. 1122/2009 33 straipsnį, siejamą su šio reglamento 44 konstatuojamąja dalimi, valstybių narių galimybė apriboti patikrinimus vietoje ir sumažinti imtį bent iki 50 % žemės ūkio paskirties sklypų yra taisyklės, pagal kurią patikrinimai vietoje turi būti taikomi visiems žemės ūkio paskirties sklypams, dėl kurių prašoma paramos, išimtis, todėl turi būti aiškinama siaurai. Tad Čekijos Respublikos sprendimas laikyti pertekliniu kontrolinės imties išplėtimą, kai deklaruoto ploto ir nustatyto sklypų ploto skirtumas yra mažesnis nei 3 %, prieštarauja sąlygoms, kuriomis galima pasinaudoti galimybe apriboti Reglamento Nr. 1122/2009 26 ir 33 straipsniuose numatytus patikrinimus.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 87 Pateikdama apeliacinio skundo antrąjį pagrindą Čekijos Respublika iš esmės tvirtina, kad skundžiamo sprendimo 38 punkte Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, nes neaiškino Reglamento Nr. 1122/2009 33 straipsnio taip, kad kontrolinė imtis turi būti išplėsta tik rimtesnių pažeidimų atvejais, o tai turi įvertinti nacionalinės valdžios institucijos. Be to, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 38 ir 40 punktuose klaidingai aiškino šio reglamento 33, 57 ir 58 straipsnius, kai nusprendė, kad kontrolinės imties išplėtimas yra privalomas ne tik tuo atveju, kai konstatuojama, kad deklaruotas per didelis plotas ir yra didelė galimybė viršyti deklaruoto ploto ribą 3 % arba 2 hektarais, bet ir tuomet, kai deklaruojamas per didelis plotas ir yra didelė galimybė viršyti 0,1 ha ribą.
- 88 Skundžiamo sprendimo 38 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, kad, jei atlikus žemės sklypų, dėl kurių pateikta bendroji paramos paraiška, imties patikrinimą nustatoma, kad deklaruotas per didelis plotas ir skirtumas yra nuo 0,1 iki 2 ha arba 3 % nustatyto ploto, pagal Reglamento Nr. 1122/2009 33 straipsnį kompetentinga nacionalinė institucija turi išplėsti kontrolinę imtį tiek, kad nebūtų konstatuota tokio skirtumo.

- 89 To sprendimo 40 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, kad Čekijos Respublika nurodė, jog 261 žemdirbys, kurių atžvilgiu patikrinimai nebuvo išplėsti, buvo vieni iš tų ūkininkų, kurių pateiktose paraiškose buvo deklaruotas per didelis plotas, tačiau skirtumas neviršijo 3 % ribos, o tai, anot Bendrojo Teismo, neleido atmesti galimybės, kad būtina sumažinti pagalbą iki sumos, atitinkančios nustatytą plotą, bet neskirti sankcijų.
- 90 Kaip matyti iš skundžiamo sprendimo 30–36 punktų, Bendrasis Teismas šią išvadą grindė Reglamento Nr. 1122/2009 33 straipsnio, šio reglamento 57 straipsnio 3 dalies ir jo 58 straipsnio tekstu.
- 91 Pirma, kaip savo išvados 61 punkte konstatavo generalinė advokatė, iš paties Reglamento Nr. 1122/2009 33 straipsnio teksto matyti, kad, kai tikrinant imtį nustatoma nukrypimų, nacionalinės valdžios institucijos iš esmės neturi jokios diskrecijos. Turėdamos ribotą kompetenciją, jos turi išplėsti kontrolinę imtį.
- 92 Šiuo klausimu reikia pridurti, kad, remiantis šio reglamento 39 konstatuojamąja dalimi, išplėsti kontrolinę imtį galima atsisakyti tik tuomet, kai neįmanoma jos išplėsti tiek, kad būtų užtikrintas jos reprezentatyvumas ir patikimumas, tačiau nagrinėjamu atveju tuo nesiremama.
- 93 Čekijos Respublikos argumentą, kad žodžio „nukrypimai“ vartojimas daugiskaita Reglamento Nr. 1122/2009 33 straipsnio pirmoje pastraipoje reiškia, jog tik nustačiusios sunkius pažeidimus nacionalinės valdžios institucijos privalėtų išplėsti kontrolinę imtį, reikia atmesti, nes iš šio reglamento 2 straipsnio 10 punkto matyti, kad sąvoka „pažeidimai“, atitinkanti sąvoką „nukrypimai“, reiškia ne tik sunkius pažeidimus, bet, priešingai, šioje nuostatoje apibrėžiama kaip „bet koks atitinkamų konkrečios paramos skyrimo taisyklių nesilaikymas“.
- 94 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Reglamento Nr. 1122/2009 33 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad nacionalinės valdžios institucijos turi išplėsti kontrolinę imtį, jei atlikus patikrinimą konstatuojama nukrypimų, kad ir kokio sunkumo jie būtų.
- 95 Antra, kaip matyti iš Reglamento Nr. 1122/2009 57 ir 58 straipsnių, juose reglamentuojamas deklaruotų plotų apskaičiavimo pagrindas ir paramos sumažinimas arba jos neskyrimas, kai deklaruojamas per didelis plotas. Juose paaiškinamos pasekmės, kylančios nustačius klaidas, padarytas deklaruojant žemės ūkio paskirties plotus, už kuriuos gali būti skiriama parama.
- 96 Vis dėlto šiuose straipsniuose visiškai nenumatyta, kad tam tikrais atvejais valstybės narės privalo išplėsti kontrolinę imtį, ši pareiga numatyta šio reglamento 33 straipsnyje.
- 97 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai skundžiamo sprendimo 38 ir 40 punktuose rėmėsi minėto reglamento 57 ir 58 straipsniais, siekdamas pagrįsti nacionalinės valdžios institucijos pareigą išplėsti kontrolinę imtį, jeigu atlikus sklypų imties patikrinimą paaiškėja, kad deklaruotas per didelis plotas ir skirtumas sudaro nuo 0,1 iki 2 hektarų arba 3 % nustatyto ploto.
- 98 Vis dėlto, kadangi skundžiamo sprendimo 42 punkte Bendrasis Teismas teisingai rėmėsi skundžiamo sprendimo 30 punkte pateiktu Reglamento Nr. 1122/2009 33 straipsnio išaiškinimu ir juo vadovaudamasis atmetė argumentus, prieštaraujančius motyvui dėl patikrinimų vietoje minimalaus kiekio korekcijos, Čekijos Respublikos apeliacinio skundo antrąją pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

Dėl trečiojo pagrindo

Šalių argumentai

- 99 Pateikdama apeliacinio skundo trečiąjį pagrindą Čekijos Respublika teigia, kad skundžiamo sprendimo 49 punkte Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, taip pat iškraipė faktines aplinkybes ir ginčo dalyką, kai priėjo prie išvados, kad jos argumentas dėl paramos investicijoms, atliktoms pradėjus įgyvendinti nacionalinę paramos programą, bet prieš patvirtinant individualios paramos paraišką, yra nereikšmingas.
- 100 Ji pažymi, kad per administracinę procedūrą Komisija kelis kartus priekaištavo, kad ji patenkino paramos jau atliktoms investicijoms paraiškas, ir kaip pavyzdį pateikė 2009 m. rugsėjo 29 d. atliktos investicijos pavyzdį. Komisija taip pat priekaištavo, kad ji išmokėjo tokią paramą prieš nagrinėdama ir patvirtindama individualios paramos paraiškas ar prieš pateikiant tokias paraiškas.
- 101 Čekijos Respublika pažymi, kad per šią procedūrą Čekijos valdžios institucijos pripažino padariusios klaidų, susijusių su aštuoniomis investicijomis, atliktomis prieš patvirtinant nacionalinę paramos programą, ir pateikė informacijos apie visus kitus atvejus, kai parama investicijoms buvo išmokėta už veiksmus, įgyvendintus jau patvirtinus šią programą, tačiau prieš pateikiant ar patvirtinant individualios paramos paraišką. Nuolatinis nesutarimas su Komisija buvo susijęs su paramos, susijusios su pastarosiomis investicijomis, teisėtumu.
- 102 Savo pareiškimuose, pateiktuose nagrinėjant ieškinį dėl panaikinimo, Komisija ir toliau laikėsi nuomonės, kad paramos jau atliktoms investicijoms išmokėjimas yra Sąjungos teisės pažeidimas. Taigi šis argumentas buvo Bendrajame Teisme nagrinėjamos bylos dalis, nes ginčijamame sprendime nustatyta korekcija, be kita ko, susijusi su šių investicijų finansavimu atgaline data.
- 103 Šiuo klausimu Čekijos Respublika sutinka, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 43 punkte teisingai apibrėžė ginčo dalyką. Vis dėlto ji pažymi, kad skundžiamo sprendimo 47 punkte Bendrasis Teismas klaidingai aiškino Komisijos suvestinės ataskaitos 7.1.1.1 punktą, kai konstatavo, kad Komisija priekaištavo Čekijos Respublikai dėl investicijų projekto finansavimo, nors ši investicija buvo visiškai baigta dar prieš pradėdant įgyvendinti nacionalinę paramos programą. Čekijos Respublika pažymi, kad nagrinėjamas projektas, t. y. įgyvendintas 2009 m. rugsėjo 29 d., buvo atliktas jau patvirtinus nacionalinę paramos programą.
- 104 Komisija mano, kad apeliacinio skundo trečiąjį pagrindą reikia atmesti.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 105 Pateikdama apeliacinio skundo trečiąjį pagrindą Čekijos Respublika iš esmės ginčija tai, kad Bendrasis Teismas dalį jos argumentų, pateiktų dėl korekcijos, susijusios su atgaline data atliktais mokėjimais, atmetė kaip nereikšmingus.
- 106 Primintina, kad pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją, remiantis SESV 256 straipsnio 1 dalies antra pastraipa ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio pirma pastraipa, Teisingumo Teismas neturi kompetencijos nei konstatuoti faktinių aplinkybių, nei iš principo nagrinėti įrodymų, kuriuos Bendrasis Teismas pripažino tinkamais šioms faktinėms aplinkybėms pagrįsti. Jeigu šie įrodymai buvo gauti teisėtai ir buvo paisyta bendrųjų teisės principų ir procesinių normų, taikomų įrodinėjimo pareigai ir įrodymų tyrimui, tik Bendrasis Teismas turi nustatyti jam pateiktų įrodymų vertę. Todėl toks vertinimas pats savaime, išskyrus šių įrodymų iškraipymo atvejus, nėra teisės klausimas, kurį turi nagrinėti Teisingumo Teismas (2020 m. vasario 27 d. Sprendimo *Lietuva / Komisija*, C-79/19 P, EU:C:2020:129, 70 punktas).

- 107 Toks iškraipymas konstatuotinas, kai, nesant naujų įrodymų, esamų įrodymų vertinimas yra akivaizdžiai klaidingas. Vis dėlto toks iškraipymas turi būti akivaizdžiai matomas iš byloje esančių dokumentų, neatliekant faktinių aplinkybių ir įrodymų vertinimo iš naujo. Be to, jei apeliantas teigia, jog Bendrasis Teismas iškraipė įrodymus, jis privalo aiškiai nurodyti, kokie įrodymai buvo iškreipti, ir įrodyti nagrinėjimo klaidas, dėl kurių mano, kad Bendrasis Teismas iškraipė įrodymus (2020 m. vasario 27 d. Sprendimo *Lietuva / Komisija*, C-79/19 P, EU:C:2020:129, 71 punktas).
- 108 Skundžiamo sprendimo 48 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, kad Čekijos Respublika nesirėmė specifinėmis aplinkybėmis ar įrodymais, galinčiais patvirtinti jos teiginio tikrumą, kad tik aštuoniais atvejais parama investicijoms buvo suteikta, nors jos buvo atliktos prieš pradedant įgyvendinti nacionalinę paramos programą.
- 109 To sprendimo 49 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, kad Čekijos Respublikos argumentai dėl paramos investicijoms, atliktoms pradėjus įgyvendinti nacionalinę paramos programą, tačiau prieš patvirtinant individualios paramos paraišką, yra nereikšmingi.
- 110 Šiuo klausimu minėto sprendimo 50 punkte jis pažymėjo, kad pagal suvestinės ataskaitos 7.1.1.1 punktą ginčijama korekcija grindžiama tik, pirma, investicijomis, kurioms suteikta parama, nors jos buvo atliktos prieš pradedant įgyvendinti nacionalinę paramos programą, ir, antra, tuo, kad Čekijos valdžios institucijos nepateikė įrodymų, patvirtinančių, jog šios investicijos buvo susijusios tik su aštuoniais atvejais.
- 111 Dėl Čekijos Respublikos teiginio, kad atmetus šį argumentą kaip nereikšmingą padaryta teisės klaida, nes Bendrasis Teismas iškraipė suvestinės ataskaitos 7.1.1.1. punkte nurodytas faktines aplinkybes, nusprendęs, kad Komisija pritaikė finansinę korekciją „išimtinai“ dėl investicijų, atliktų prieš pradedant įgyvendinti nacionalinę paramos programą, primintina, kad Čekijos Respublika neįrodė šio iškraipymo, kaip reikalaujama pagal šio sprendimo 107 punkte nurodytą jurisprudenciją.
- 112 Iš tiesų ši valstybė narė nenurodė konkrečios šios suvestinės ataskaitos ar kitų Bendrajam Teismui pateiktų dokumentų dalies ir tik teigė, kad, priešingai, nei nusprendė tas teismas iš susirašinėjimo su Komisija prieš priimant ginčijamą sprendimą, iš suvestinės ataskaitos, šios ataskaitos 7.1.1.1. punkte paminėto investicijos, esą atliktos pradėjus įgyvendinti nacionalinę paramos programą, pavyzdžio ir iš Bendrajam Teismui pateiktame atsiliepime į ieškinį esančio teiginio, matyti, jog finansinė korekcija pritaikyta ir dėl investicijų vyno sektoriuje, atliktų pradėjus įgyvendinti nacionalinę paramos programą, bet prieš pateikiant paramos paraišką.
- 113 Darytina išvada, kad skundžiamo sprendimo 50 punkte Bendrasis Teismas pažymėjo, jog suvestinėje ataskaitoje nėra jokių išvadų dėl šių investicijų, todėl jis galėjo pagrįstai konstatuoti, kad Čekijos Respublikos argumentai, susiję su šioms investicijoms skirta parama, neturi reikšmės.
- 114 Šiomis aplinkybėmis apeliacinio skundo trečiasis pagrindas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

Dėl ketvirtojo pagrindo

Šalių argumentai

- 115 Pateikdama apeliacinio skundo ketvirtąjį pagrindą Čekijos Respublika tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai skundžiamo sprendimo 56 punkte konstatavo, kad pagal Reglamento Nr. 555/2008 77 straipsnio 5 dalį neleidžiama kontroliuoti investicijų į vyno sektorių taikant atranką.

- 116 Pirma, Čekijos Respublikos teigimu, Reglamento Nr. 555/2008 19 straipsnis nėra *lex specialis* šio reglamento 77 straipsnio 5 dalies atžvilgiu, nes ši nuostata yra ne bendra taisyklė, o speciali nuostata, kurioje įtvirtinta konkreti investicinių veiksmų kontrolės tvarka. Minėtoje nuostatoje aiškiai daroma nuoroda į Reglamento Nr. 479/2008 15 straipsnį, kuris susijęs ne su visu vyno sektoriumi, o tik su investicijomis.
- 117 Antra, Čekijos Respublika tvirtina, kad dėl skundžiamo sprendimo 61 punkte Bendrojo Teismo pateikto aiškinimo netenka prasmės Reglamento Nr. 555/2008 77 straipsnio 5 dalyje esanti nuoroda į Reglamento Nr. 1975/2006 27 straipsnį, nes būtų neįmanoma jo laikytis.
- 118 Trečia, ji tvirtina, kad ši nuoroda į Reglamento Nr. 1975/2006 27 straipsnį turėjo lemiamą reikšmę, nes 2013 m. Komisija privalėjo padaryti teisės aktų pakeitimų ir vienas iš šių pakeitimų buvo šio straipsnio pašalinimas iš Reglamento Nr. 555/2008.
- 119 Galiausiai, ketvirta, Čekijos Respublika pabrėžia, kad Komisija negali valstybei narei nustatyti korekcijos, grindžiamos neaiškia pačios Komisijos priimtose teisės normos formuluoote. Ji pabrėžia, kad, remiantis skundžiamo sprendimo 60 punktu, Reglamente Nr. 555/2008 „įtvirtinti du skirtingos apimties reikalavimai“.
- 120 Komisija atsikerta, kad Reglamento Nr. 555/2008 19 straipsnyje esanti nuoroda į „visus veiksmus“ reiškia, kad valstybės narės turi patikrinti visas investicijas, o ne tik minimalią imtį. Be to, skundžiamo sprendimo 56 punkte Bendrasis Teismas nurodė visą šio reglamento 77 straipsnį, o ne tik 77 straipsnio 5 dalį. Taip pat pasakytina, kad šio reglamento 19 straipsnis yra *lex specialis* to paties reglamento 77 straipsnio atžvilgiu, nes, kaip konstatavo Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 56 punkte, Reglamento Nr. 555/2008 19 straipsnyje įtvirtinta pareiga yra tik vienas iš atvejų, kai, kaip nurodyta šio reglamento 77 straipsnio 3 dalyje, „šiam reglamente numatyta atlikti sistemingus patikrinimus vietoje“.
- 121 Be to, iš Reglamento Nr. 555/2008 77 straipsnio aiškiai matyti, kad Reglamento Nr. 1975/2006 26–28 straipsniai, kuriuose nustatyta iš EŽŪFKP finansuojamų kaimo plėtros priemonių kontrolės procedūrų tvarka, *mutatis mutandis* taikomi investicijoms vyno sektoriuje. Reglamento Nr. 1975/2006 26 straipsnyje numatyti administraciniai patikrinimai, t. y. valstybių narių atliekami patikrinimai prieš atliekant patikrinimus vietoje, taikomi visoms paramos paraiškoms ir mokėjimų prašymams ir laikomi valstybių narių atliekama „pirmine kontrole“.
- 122 Komisija taip pat teigia, kad Reglamento Nr. 1975/2006 27 ir 28 straipsniuose įtvirtintos išsamesnės taisyklės dėl tikrinamų išlaidų imties (tikrinama „ne mažiau kaip 4 % <...> reikalavimus atitinkančių viešųjų išlaidų“) ir dėl faktinio patikrinimų vietoje turinio. Be to, Reglamento Nr. 1975/2006, apimančio platų kaimo plėtros priemonių spektrą, nuostatų taikymo sritis yra daug platesnė už Reglamento Nr. 555/2008 19 ir 77 straipsnių taikymo sritį, apimančią tik investicijas vyno sektoriuje. Ji pabrėžia, kad, nors tam tikros kaimo plėtros priemonės, patenkančios į Reglamento Nr. 1975/2006 taikymo sritį, priskiriamos prie „investicijų“, daugelis iš jų yra kitokio pobūdžio.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 123 Pateikdama apeliacinio skundo ketvirtąjį pagrindą Čekijos Respublika iš esmės teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, aiškindamas Reglamento Nr. 555/2008 19 straipsnį ir 77 straipsnio 5 dalį, nes atmetė galimybę atlikti patikrinimus vietoje atrankos būdu.
- 124 Šiuo klausimu skundžiamo sprendimo 54–56 punktuose Bendrasis Teismas kartu aiškino Reglamento Nr. 555/2008 19 ir 77 straipsnius ir iš esmės konstatavo, kad 19 straipsnis yra *lex specialis* 77 straipsnio atžvilgiu ir kad šiame 19 straipsnyje numatytas reikalavimas prieš išmokant paramą investicijoms atlikti sistemingus patikrinimus vietoje.

- 125 Taigi, siekiant išnagrinėti šio pagrindo pagrįstumą, reikia išaiškinti šias nuostatas.
- 126 Pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją aiškinant Sąjungos teisės nuostatą būtina atsižvelgti ne tik į nagrinėjamos nuostatos formuluotę, bet ir į jos kontekstą ir teisės akto, kurio dalis ji yra, bendrą struktūrą ir juo siekiamus tikslus (2018 m. liepos 5 d. Sprendimo X, C-213/17, EU:C:2018:538, 26 punktas).
- 127 Nagrinėjamu atveju pažymėtina, kad Reglamento Nr. 555/2008 77 straipsnis „Bendrieji principai“ yra šio reglamento V antraštinės dalies „Kontrolė vyno sektoriuje“ I skyriuje „Kontrolės principai“. Pagal šio straipsnio 3 dalį, „[i]šskyrus atvejus, kai <...> šiame reglamente numatyta atlikti sisteminius patikrinimus vietoje“, valstybės narės atlieka paramos gavėjų procentinės dalies patikrinimus vietoje. Be to, minėto reglamento 77 straipsnio 5 dalyje reikalaujama Reglamento Nr. 479/2008 15 straipsnyje (dabar – Reglamento Nr. 1234/2007 103u straipsnis) nurodytoms investicijų vyno sektoriuje priemonėms *mutatis mutandis* taikyti Reglamento Nr. 1975/2006 27 ir 28 straipsnius, kuriuose numatyta konkreti minėtų investicijų patikrinimų vietoje, atliekamų atrankos būdu, tvarka.
- 128 Reglamento Nr. 555/2008 19 straipsnio „Finansų valdymas“, esančio šio reglamento II antraštinės dalies „Paramos programos“ II skyriaus „Reikalavimus atitinkančios priemonės“ 6 skirsnyje „Investicijos“, 1 dalies pirmoje pastraipoje numatyta, kad prieš išmokant paramos lėšas būtina įsitikinti, kad vienas veiksmas arba visi veiksmai, numatyti paramos paraiškoje, atsižvelgiant į valstybės narės pasirinktą priemonės valdymo būdą, buvo įgyvendinti ir kad atlikti jų patikrinimai vietoje.
- 129 Kaip savo išvados 77 punkte pažymėjo generalinė advokatė, konstatuotina, jog Reglamento Nr. 555/2008 19 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nenumatyta valstybių narių pareigos vykdyti sisteminius patikrinimus. Šioje nuostatoje tik nurodyta, kad valstybės narės privalo atlikti įgyvendintų priemonių patikrinimus vietoje.
- 130 Šis pažodinis aiškinimas taip pat atitinka šio reglamento kontekstą ir bendrą struktūrą.
- 131 Viena vertus, pažymėtina, kad iš Reglamento Nr. 555/2008 19 straipsnio pavadinimo ir jo vietos šiame reglamente matyti, kad šiuo straipsniu siekiama reglamentuoti paramos investicijoms vyno sektoriuje finansų valdymą, o ne šių investicijų patikrinimų vietoje tvarką. Iš tiesų šiame straipsnyje nustatyta, kad paramos išmokėjimas siejamas su išankstiniu vieno veiksmo ar visų veiksmų, nurodytų paramos paraiškoje, patikrinimo vietoje, tačiau nepatikslinkama, kokia yra šio patikrinimo vietoje tvarka. Taigi pagal šios nuostatos formuluotę ir tikslą nedraudžiama, kad šiuos veiksmus reprezentuotų vietoje tikrinama imtis.
- 132 Kita vertus, kaip savo išvados 78 punkte pažymėjo generalinė advokatė, Reglamento Nr. 555/2008 bendra struktūra rodo, kad pagal šį reglamentą aiškiai reikalaujama tik tai, kad valstybės narės atliktų sisteminius patikrinimus. Vadinas, kadangi šio reglamento 19 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nėra jokios aiškios pareigos šiuo klausimu, valstybėms narėms negali būti nustatyta tokio pobūdžio pareigos.
- 133 Darytina išvada, kad Reglamento Nr. 555/2008 19 straipsniu negalima pagrįsti nukrypimo nuo šio reglamento 77 straipsnio 3 dalies, kurioje numatyta, kad atliekami procentinės dalies patikrinimai vietoje, išskyrus, be kita ko, atvejus, kai šiame reglamente numatyta atlikti sisteminius patikrinimus vietoje.
- 134 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, matyti, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, skundžiamo sprendimo 56 punkte konstatavęs, kad pagal Reglamento Nr. 555/2008 19 straipsnį reikalaujama, kad valstybės narės atliktų sisteminius patikrinimus.
- 135 Šiomis aplinkybėmis reikia pritarti apeliacinio skundo ketvirtajam pagrindui ir nėra reikalo nagrinėti kitų su šiuo pagrindu susijusių argumentų.

Dėl ieškinio Bendrajame Teisme

- 136 Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio pirmos pastraipos antrą sakinį Bendrojo Teismo sprendimo panaikinimo atveju jis gali pats paskelbti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima daryti, arba grąžinti bylą Bendrajam Teismui.
- 137 Nagrinėjamu atveju Teisingumo Teismas neturi reikiamos informacijos, kad galėtų priimti galutinį sprendimą dėl ginčijamo sprendimo pagrįstumo, kiek tame sprendime Komisija nustatė, pirma, 462 517,83 EUR dydžio vienkartinę korekciją už 2013–2015 finansinius metus, be kita ko, dėl kelių skirtingo pobūdžio rizikos analizės trūkumų ir, antra, 636 516,20 EUR fiksuoto dydžio korekciją už 2011–2014 finansinius metus tiek dėl mokėjimų už investicijas, atliktas prieš patvirtinant paramos paraišką, tiek dėl nepakankamų patikrinimų vietoje, kiek tai susiję su investicijų vyno sektoriuje finansavimu.
- 138 Kiek tai susiję su 462 517,83 EUR dydžio vienkartinę korekcija, iš skundžiamo sprendimo 19 punkto matyti, kad Komisija ginčijamą sprendimą grindė ne tik įrodymais, kurių vertinimas, atliktas Bendrojo Teismo, apeliacinio skundo pirmajame pagrinde kritikuojamas kaip teisės klaida, bet ir tuo, kad konstatuota neatitikimų tarp pažeidimų, aptiktų atlikus rizikos analizę grindžiamus nuotolinių patikrinimų vietoje, ir pažeidimų, aptiktų atlikus tos pačios rūšies patikrinimus, tačiau grindžiamus atsitiktine tvarka atrinkta imtimi.
- 139 Nors palyginus šiuos pažeidimų lygius gali kilti rimtų ir pagrįstų abejonių dėl nuotolinių patikrinimų vietoje veiksmingumo, visų pirma dėl rizikos analizės, kuria grindžiami šie patikrinimai vietoje, tinkamumo, pažymėtina, kad Bendrasis Teismas neišnagrinėjo įrodymų, kuriuos Čekijos Respublika galėjo pateikti, siekdama šiomis aplinkybėmis pagrįsti savo kontrolės sistemos veiksmingumą.
- 140 Be to, kalbant apie 636 516,20 EUR fiksuoto dydžio korekciją, pažymėtina, kad Teisingumo Teismas neturi informacijos, būtinos nustatyti jos daliai, kuriai turėjo įtakos tai, jog patenkintas apeliacinio skundo ketvirtasis pagrindas, nes ši korekcija grindžiama keliais motyvais.
- 141 Darytina išvada, kad bylą reikia grąžinti Bendrajam Teismui, kad šis priimtų sprendimą dėl šio sprendimo 139 ir 140 punktuose išdėstytų aplinkybių.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 142 Kadangi byla grąžinama Bendrajam Teismui, reikia atidėti bylinėjimosi išlaidų klausimo nagrinėjimą.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

1. Panaikinti 2018 m. rugsėjo 13 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Čekijos Respublika / Komisija* (T-627/16, nepaskelbtas Rink., EU:T:2018:538), kiek šiuo sprendimu Bendrasis Teismas atmetė ieškinio pagrindą, susijusį su 462 517,83 euro dydžio vienkartinę korekcija už 2013–2015 finansinius metus dėl rizikos analizės trūkumų, ir ieškinio pagrindą, susijusį su 636 516,20 euro fiksuoto dydžio korekcija už 2011–2014 finansinius metus dėl nepakankamų patikrinimų vietoje, kiek tai susiję su investicijų vyno sektoriuje finansavimu.
2. Atmesti likusią apeliacinio skundo dalį.
3. Grąžinti bylą Europos Sąjungos Bendrajam Teismui.
4. Atidėti klausimo dėl bylinėjimosi išlaidų nagrinėjimą.

Parašai.